શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧

જુન ૨૦૨૪

પ્રશ્ન પત્ર

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ્દ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં આભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવુ જરૂરી છે.

પ્રશ્ન -૧ ખાલી જગ્યા પુરો ૨૦

૧. "સુણેહ ભો ! ભવ્વા" ! આ પદ વ્દારા આ ગ્રંથના અભ્યાસ માટે.................. અધિકારી છે.
૨. .... પૂર્વમાંથી શ્રુતસારનું સંકલન કરનાર પ્રથમ જૈનાચાર્ય હતા.
૩. વનના .... બળી ગયેલાં વૃક્ષોની જેમ ફરી વાર પણ લક્ષ્મીને પ્રાપ્ત થયેલાં છે.
૪. નિર્દોષ ગોચરી મળવાથી સાધુનું.................. શુદ્ધ બને તેમજ એની આરાધનામાં પણ વેગ આવે.
૫. .... પડતાં પણ જીવને સમ્યક્ત્વનો અંશ હોય છે.
૬. તોપનો ગોળો એકદમ નજીકથી પરસાર થતાં માંડ માંડ બચી ગયા. જીવનની................ વિચારતા પાછા ફર્યા.
૭. મુનિ કોઇ પણ ગૃહસ્થને તકલીફ ન થાય તેમ આહાર લઈને.................... કરે
૮. ઘણાજ..................... અંતે એણે ગામ અને રાજ મહેલનો ત્યાગ કર્યો.
૯. કાર્યની (ગ્રંથની) સફળતામાં કોઇ પણ વિઘ્ન ન આવે માટે.................... કરવામાં અવ્યું છે .
૧૦. એના એક બિંદુમાં, કણીયામાં અસંખ્ય એકેન્દ્રિય.................... ના જીવો છે.
૧૧. સંયમ લઈને શય્યંભવમુનિએ તપ-જપની આરાધના સાથે..............ધૂણી ધખાવી.
૧૨. શ્રાવકાના દ્વાર................... કહેવાય.
૧૩. અસ્પષ્ટ ચૈતન્યવાળા અસંજ્ઞી જીવોને જે મિથ્યાત્વ મોહનીયનો ઉદય તે .... મિથ્યાત્વ છે.
૧૪. સંસારની ભયાનકતા અને................. સમજાવે છે.
૧૫. ભવ્ય જીવોને આશ્રયીને................. મિથ્યાત્વની સ્થિતિ છે.
૧૬. વૈરાગ્યની વાતો કાને અથડાતાં પ્રભવને ઝટકો લાગ્યો.................માંથી જાણે એનો આત્મા જાગી ગયો.
૧૭. જેમ-જેમ વધુને વધુ વિશેષ ગુણોની પ્રાપ્તિ થાય તેમ તેમ જીવ ધર્મ..............ઉંચા ઉંચા લક્ષને પામતો જાય છે.
૧૮. ચૌદ ગુણસ્થાનની શ્રેણીથી જીવ................. અથવા સિદ્ધિપદને પ્રાપ્ત કરે છે.
૧૯. કેટલી............... હતી. આપણા કેવલી ભગવંતો પાસે અને પૂર્વાચાર્યો પાસે !
૨૦. એની જ્યોતિ.....................છે પણ આ જ્યોત માં થી જામતો મેશ કાળો છે, શા માટે ?

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો. ૧૫

૧) મોહગ્રહ સંસારી જીવ કયા નિમિત્તોથી પ્રસન્ન થાય છે ?
૨. જીનેશ્વર ભગવંતો એ કોનો નાશ કરી ગુણસ્થાન કોનું આરોહણ કર્યું છે ?
૩. પાંચ પ્રતિક્રમણના અભ્યાસ પછી શું શીખવું જરૂરી છે ?
૪. શું ! ટકાવી રાખવા માટે અપવાદનો માર્ગ બતાવ્યો છે ?
૫. કયા મંત્રના પ્રભાવની ઉગ્ર સર્પ એક કીડા જેવો લાગે છે ?
૬. બધાજ ધર્મો સાચા છે એવી સમજણ કે બુદ્ધિ એ શું છે ?
૭. મહાવીર શાસનના પ્રથમ શ્રુતકેવલી કોણ હતા ?
૮. ચિત્ત ચલિત થઈ જાય તો શું મુશ્કેલ બની જાય ?
૯. અર્ધપુદ્ગલ પરાવર્તન સંસાર બાકી છે એવા જીવોને શું હોય છે ?
૧૦. કોના પ્રભાવથી યજ્ઞની બધી ક્રિયાઓ નિર્વિઘ્ન ચાલી રહી હતી ?
૧૧. પદાર્થોનો બોધ કરાવીને કોની અભિલાષા જાગૃત કરે છે ?
૧૨. ઉપશમ સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ કેવી રાતે થાય છે ?
૧૩. સર્વ સૂત્રોનો સાર મારા માં છે ?
૧૪. શું ઘટતા સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતો એકાસણાની પરંપરાને જાળવી ન શકયા ?
૧૫. પ્રભવ ચોર કંઈ વિદ્યાથી ગાઢ નિદ્રા ફેલાવતો ?

પ્રશ્ન- ૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો. ૧૦

૧) મોગાહણા ૨) ઉલૂરિય ૩) ખુભિઅ ૪) તસ્સુત્ત ૫) અહેવા ૬) તિરિય ૭) વુચ્છં ૮) ઠિઈ ૯) પરિચ્છુટ ૧૦) સંસઈ ૧૧) વિહવસારા ૧૨) શ્રાદ્ધત્વ ૧૩) પત્તા ૧૪) સમયાદાવલિ ૧૫) નિવ્વાવિઅ ૧૬) દક્ષ ૧૭) મયોગારવ્યં ૧૮) વુન્ન ૧૯) વઓગો ૨૦) સ્ત્યેવ

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો. ૧૦

એ	બી	એ	બી
૧) શ્રીશય્યંભવસૂરી	૧) અલ્પ આયુષ્ય	૬) મનક મુનિ	૬) અવ્યક્ત
૨) આહાર	૨) દસ દંડક	૭) ઉપશમ સમ્યક્ત્વ	૭) અપ્કાય
૩) આત્મા	૩) અનિવૃત્તિકરણ	૮) ભવ્ય જીવ	૮) તૃતીય પટ્ટધર
૪) ધુંધ	૪) મુકુટમણિ	૯) દેવતા	૯) નીરંજન
૫) અજ્ઞાન તુલ્ય	૫) સાસ્વાદન ગુણસ્થાન	૧૦) ભવનપતિ	૧૦) ઈર્યાસમિતિ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો. ૧૦

૧) શય્યંભવમુનિને આચાર્ય પદ વિ.સં. પૂર્વના કયા વર્ષમાં આપવામાં આવ્યો ?
૨. સાસ્વાદન ગુણસ્થાન પર રહેલા જીવની સત્તામાં કેટલી પ્રકૃતિ હોય છે ?
૩. શ્રી ગજસારમુનિની પ્રથમ ગાથામાં જીનેશ્વરોની સ્તવના કરીને કેટલી વાતો સ્પષ્ટ કરી છે ?
૪. સાધુને કેટલા કારણોથી (અપકાય વિરાધનાની દૃષ્ટિ થી) ગોચરી માટે ન નીકળવું જોઈએ ?
૫. વીર શાસનના પાંચમાં ગણધર કયા વર્ષમાં થયા ?
૬. ગતિની અપેક્ષાથી તિર્યંચના કેટલા દંડક હોય છે ?
૭. ઠાણાંગસૂત્રની વૃત્તિમા કેટલા પ્રકારના મિથ્યાત્વ કહયા છે ?
૮. કયા આરાના અંત તક "શ્રીદશવૈકાલિક સૂત્ર" રહેશે ?
૯. શ્રી વીર પ્રભુના નિર્વાણ પછી કેટલા વર્ષ બાદ જંબૂસ્વામી મોક્ષે ગયા ?
૧૦. શ્રી શય્યંભવસૂરિનો દીક્ષા પર્યાય કેટલા વર્ષનો હતો ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાકયો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાંવો. ૧૦

૧. શ્રીદંડક પ્રકરણ દરેક મુમુક્ષુના સંયમ જીવનના આધાર સ્તંભ છે .
૨. આહારની અસર આહાર લેવા વાળા સાધુના મન સાધના અને આરાધના પર પડે છે ?
૩. શું ? મનુષ્ય બનવુ પણ દંડ છે ?
૪. સુધર્માસ્વામીની મીઠી મધુર દેશના સાંભળીને પ્રભવકુમાર વૈરાગ્ય પામ્યા.
૫. અનાદિકાળથી એકેન્દ્રિય જીવને અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ હોય છે.
૬. આઠો કન્યાઓ અનેક યુક્તિ અને દૃષ્ટાંતોથી જંબુકુમાર પાસે સંસારના દુ:ખોનું વર્ણન કરે છે.
૭. ગ્રંથકાર મહર્ષિ ગ્રંથના અંતમાં માંગલિક કરે છે.
૮. સત્ય તત્વરૂપ એક જૈન ધર્મજ છે.
૯. પરમાત્માનો માર્ગ અનેકાંતનો નથી એકાંતનો છે.
૧૦. જૈન સાધુ મરણાંત કષ્ટ આવે તો પણ અસત્ય વચન બોલે નહિ.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાકય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો. ૧૦

૧. એમના સાનિધ્યમાં રહી જૈન ધર્મ અને સાધુ જીવનની સમજણ મેળવી જૈન દીક્ષા અંગીકાર કરી મનકમુનિ બન્યા.
૨. જન્માંધ વ્યક્તિ વસ્તુના રમ્ય-અરમ્ય, સારા-ખરાબ પણાને જાણતો નથી.
૩. પોતાની ક્ષુધાને મટાવવા માટેં કોઇ પણ જીવને તકલીફ ન આપવા માટેની ઉત્કૃષ્ટ ભાવના એજ એની પાછળનું અનોખું રહસ્ય છે.
૪. બધાને સુંદર ધર્મોપદેશ આપી એમની સંયમ ભાવના વૃદ્ધિંગત કરી.
૫. આજના કાળની અપેક્ષાએ આપણું આયુષ્ય એટલું અલ્પ છે કે એ સમયમાં શ્રુત સાગરના એક બિંદુ જેટલું પણ જ્ઞાન પામવું કઠીન છે.
૬. સર્વ વૃક્ષોથી ગહન ને બળતી મુગ્ધ મૃગલીઓના ભયંકર શબ્દોથી ભય કરનારા વનમાં અગ્નિ તેમને ભય કરતો નથી.
૭. આમ કરવાથી સાધુ ઘણા દોષોથી બચી જાય છે.
૮. આ પદથી દંડક પદના આધારથઈ જિનેશ્વર પરમાત્માના આગમ ટૂંકમાં સમજાવવાના છે. એમ વિષય જણાવ્યો છે.
૯. હવે જેનો કેવલ અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્તન કાળ બાકી છે.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો. ૧૫

૧. શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્રનું આટલું મહત્વ કેમ છે ? ૨) જંબૂકુમાર બધાને કેવી રીતે પ્રતિબોધિત કરતા હતાં ?
૩. ગોચરીના માટે કંઇ સાવધાની રાખવાનો નિર્દેશ છે ? ૪) કયા મંત્રના પ્રભાવથી શું શું થાય છે ?
૫. દંડક એટલે શું ?

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.
જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪
સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઇટ www.shatrunjayacademy.com